

ØV3 — Frekvensdomene-representasjon av signaler

Innleveringsfrist: 17. september 2021.

Ukeoppgavene skal løses selvstendig og vurderes i øvingstimen. Det forventes at alle har satt seg inn i fagets øvingsopplegg og godkjenningskrav for øvinger. Dette er beskrevet på hjemmesiden til IN3190:

<http://www.uio.no/studier/emner/matnat/ifi/IN3190/h21/informasjon-om-ovingsopplegget/>

Oppgave 1 — Oppg 2.11 fra læreboka (Rao & Swamy) 2 Poeng

Beregn DTFT for disse signalene. ($u(n)$ er en "stepfunksjon" som er null for negative n og 1 ellers)

(a) $x_1(n) = u(n) - u(n - 5)$

(b) $x_2(n) = \alpha^n(u(n) - u(n - 8)), |\alpha| < 1$

(c) $x_3(n) = n(\frac{1}{2})^{|n|}$

(d) $x_4(n) = \alpha^{|n|} \sin \omega_0 n$

Oppgave 2 2 Poeng

Betrakt følgende periodiske signal som repeterer seg selv uendelig mange ganger med en fundamentalperiode $N = 6$:

$$x(n) = \{\dots, 1, 0, 1, 2, 3, 2, 1, 0, 1, 2, 3, 2, 1, 0, 1, 2, 3, 2, 1, 0, 1, 2, 3, 2, \dots\}$$

a) Skisser signalet $x(n)$ og beregn dets diskret-tid-Fourierserie (DTFS). Bruk følgende definisjon:

$$c_k = \frac{1}{N} \sum_{n=0}^{N-1} x(n) e^{-j \frac{2\pi}{N} kn}.$$

Hints: Notér at vi for $k = 0$ får

$$c_0 = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^{N-1} x(n) e^{-j \frac{2\pi}{N} 0 \cdot n} = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^{N-1} x(n) = \frac{1}{6} (3 + 2 + 1 + 0 + 1 + 2) = 9/6 = 3/2$$

.

Man kan også bruke at vi for vilkårlig k kan skrive

$$\begin{aligned} c_k &= \frac{1}{6} \sum_{n=0}^{N-1} x(n) e^{-j \frac{2\pi}{N} k \cdot n} = \frac{1}{6} \sum_{n=0}^{N-1} x(n) e^{-j \frac{\pi}{3} k \cdot n} = \frac{1}{6} (3e^{-j \frac{\pi}{3} k \cdot 0} + 2e^{-j \frac{\pi}{3} k \cdot 1} + 1e^{-j \frac{\pi}{3} k \cdot 2} + 0e^{-j \frac{\pi}{3} k \cdot 3} + 1e^{-j \frac{\pi}{3} k \cdot 4} + 2e^{-j \frac{\pi}{3} k \cdot 5}) \\ &= \frac{1}{6} (3 + 2e^{-j \frac{\pi}{3} k} + e^{-j \frac{2\pi}{3} k} + e^{-j \frac{4\pi}{3} k} + 2e^{-j \frac{5\pi}{3} k}) \\ &= \frac{1}{6} (3 + 2e^{-j \frac{\pi}{3} k} + e^{-j \frac{2\pi}{3} k} + e^{j \frac{2\pi}{3} k} + 2e^{j \frac{\pi}{3} k}) \end{aligned}$$

Denne kan du deretter skrive om til et heltall pluss to cosinusfunksjoner ved bruk av $\cos x = \frac{1}{2}(e^{ix} + e^{-ix})$, for å til sist regne ut c_k for $k = 0, 1, 2, 3, 4, 5$.

b) Fra resultatene i a), verifiser Parseval's relasjon ved å beregne signalets effekt i tids- og frekvensdomenet.

a) $c_k = \left\{ \frac{3}{2}, \frac{2}{3}, 0, \frac{1}{6}, 0, \frac{2}{3} \right\}$ b) $\frac{19}{6}$

Oppgave 3 — Basert på 4.32 i Manolakis & Ingle: 2 Poeng

Merk: På noen av oppgavene kan svaret skrives nesten rett ned. Da er det viktig at du henviser til reglene du har benyttet deg av

Gitt signalet $x(n)$ som har Fouriertransformen $X(e^{j\omega})$, finn Fouriertransformen till følgende signaler som funksjon av $X(e^{j\omega})$:

- a) $x_1(n) = 2x(n+2) + 3x(3-n)$ Tips: bruk tidsskift og foldingsteoremet
- c) $x_3(n) = 2e^{j0.5\pi(n-2)}x(n+2)$,
- d) $x_4(n) = (x(n) - x^*(-n))/2$,
- e) $x_5(n) = j^n x(n+1] + j^{-n} x(n-1)$.

Oppgave 4— DTFT og DFT. Oppgave 7.3 i Manolakis

4 Poeng

3. Let $x[n] = n(0.9)^n u[n]$.

(a) Determine the DTFT $\tilde{X}(e^{j\omega})$ of $x[n]$.

(b) Choose first $N = 20$ samples of $x[n]$ and compute the approximate DTFT $\tilde{X}_N(e^{j\omega})$ using the `fft` function. Plot magnitudes of $\tilde{X}(e^{j\omega})$ and $\tilde{X}_N(e^{j\omega})$ in one plot and compare your results.

(c) Repeat part (b) using $N = 50$.

(d) Repeat part (b) using $N = 100$.

- a) Hint: First calculate the DTFT for $x(n)/n$. Then use the DTFT property of differentiation in frequency to calculate $x(n)$.
Alternatively: first insert $x(n)$ into the definition of the DTFT, write this as a derivative of a geometric sum, find the analytic expression of the geometric sum, and finally apply the derivative.
- b) Hint: remember to shift the `fft` or `numpy.fft.fft` output with `fftshift` or `numpy.fft.fftshift` to plot from $(-\pi, \pi)$ instead of $(0, 2\pi)$. Try plotting the `fft` or `numpy.fft.fft` outputs with the `stem` or `matplotlib.pyplot.stem` function instead of `plot` or `matplotlib.pyplot.plot`. The magnitude plots may be clearer if they are plotted in decibels, try plotting `db(abs(...))` or `in3190.db(numpy.abs(...))` instead of just `abs(...)` or `numpy.abs(...)`.